

4 Regionaal

Haarlem en omgeving

Overleg met initiatiefnemers Mariënheuvel

Guusje Tromp

Heemstede * Wethouder Annelies van der Have overlegt binnenkort met de initiatiefnemers van het seminarhotel in de buitenplaats Mariënheuvel in Heemstede.

Mariënheuvel is in 2016 verkocht aan Prospect Investments bv met de bedoeling het hoofdgebouw met de twee zijvleugels langdurig te verhuren aan Chateauform Groep, een

Frans bedrijf dat tientallen kastelen, kloosters en andere monumentale gebouwen exploiteert.

Vorig jaar april is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het vestigen van een seminarhotel met 69 kamers in het hoofdhuis en twee zijvleugels en parkeergelegenheid in het voormalige klooster. De Congregatie Zusters Augustinessen verliet het hoofdgebouw al eind 2014.

„De gemeente is benieuwd naar het vervolg en vragen hier de initiatiefnemers regelmatig naar”, laat een woordvoerder weten. „Het plan wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van dit jaar voorgelegd aan het college, de commissie ruimte en gemeenteraad. Ook is er binnenkort een overleg met wethouder Van der Have en de initiatiefnemers waarin zij het vervolg en de plannen bespreken.”

Mariënheuvel.

ARCHIEFFOTO

Nieuwe democratie vraagt om andere vorm van burgerparticipatie, bijvoorbeeld met loting

Geluid van straat naar raad

Max Sipkes

m.sipkes@hollandmediacombinatie.nl

Haarlem * Net zoals ongeveer elke gemeente in Nederland ploetert ook Haarlem met vragen en antwoorden over democratische vernieuwing. Deze maand is door het Haarlemse bestuur uitgeroepen tot maand van de democratie. Ter gelegenheid daarvan zijn er allerlei bijeenkomsten. Deze week bogen wijkraden en politici zich in debatcentrum de Pletterij over de rol van wijkraden.

Haarlem maakte in de jaren 70 van de vorige eeuw een grote democratische slag. Het begon vooral in de wijken waar stadsvernieuwing op gang kwam. Het gemeentebestuur kreeg geld van het rijk om verpauperde delen van de stad op te knappen. Het bestuur kwam met ingrijpende voorstellen. Zo zou de wijk Rozenprieel goeddeels gesloopt worden. Door de Vijfhoek zou, om nog maar een voorbeeld te noemen, een flinke verbindingsweg worden aangelegd.

Opstand

Het ging allemaal niet door. Het waren bewoners die in opstand kwamen en als actiegroep de plannen bestreden. Ze kropen bij elkaar en kwamen met heel andere suggesties. Het gemeentebestuur had het daar niet makkelijk mee. Het was heel ongebruikelijk dat de bestuurders, ze gedroegen zich als notabelen van de stad, zich de tegenspraak aantrokken. Het was ook een periode waarin het woord medezeggenschap opkwam. Zowel in het bedrijfsleven waar ondernemingsraden kwamen als in het openbaar bestuur. Daar roerden vooral actiegroepen zich. En, hun plannen, zo leek het, konden rekenen op draagvlak van bewoners. Veel meer in elk geval dan de voornemens van bestuurders.

Actiegroepen

De actiegroepjes waren een voor het bestuur lastig aanspreekpunt. Er werd een lijst bedacht. De actiegroepen moesten zich hervormen tot wijkraad. En om zeker te weten dat ze namens bewoners optraden, werden ze verplicht verkiezingen te houden om hun legitimiteit te toetsen. Zo geschiedde. Er ontstond een steeds grotere lappendeken van wijkraden over de stad. Het stadhuis gaf subsidie voor wijkkranten en vergaderlocaties. In ruil kreeg het bestuur er duidelijkheid mee: het communiceerde met het volk via de voorzitters van de wijkraden.

Dat is een situatie die nog steeds bestaat. Al zijn de verkiezingen afgeschaft. Wijkraden opereren meer en meer in een bestuurlijk

Het gemeentebestuur wilde omstreeks 1970 het hele Rozenprieel platgoien. Bewoners voorkwamen dat.

NOORD-HOLLANDS ARCHIEF

isolement. De vergaderingen worden alleen door bewoners bezocht als er echt iets speelt. Overlast op straat brengt nog wel eens wat mensen op de been. Maar vergeleken met de laatste decennia van de vorige eeuw is heel veel anders. De Vijfhoek was toen verpauperd en arm, nu spreken makelaars van de meest gewilde wijk in de stad. De legitimatie van de wijkraden is verdwenen. Een bewoner die zijn vinger opsteekt is al snel opgenomen in het wijkbestuur. De meeste wijkraden spreken niet meer met gezag namens bewoners maar namens zichzelf. Het zijn, zelf ontkennen ze dat, bestuurslaagjes geworden. Ze lopen niet voorop hun functioneren in vraag te stellen. Wethouder Botter deed dat wel. „Veel wijkraden zijn op sterven na dood.”

Groningen

Dat sippelde woensdagavond ook door in de Pletterij. Interessant was het verhaal van Henk Wierenga. Hij kwam over uit Groningen. Daar maakt hij deel uit van de experimentele wijkraad Oosterparkwijk. Hij is niet gekozen maar ingeloot. Hij kreeg een brief met het verzoek even met de gemeente te bellen. Na wat aarzeling deed hij dat en kreeg

De Korte Houtstraat werd toch geen doorgaande weg.

WIJKRAAD VIJFHOEK

de vraag of hij in een experimentele wijkraad zitting zou willen nemen. Zo werden elf mensen uit de wijk bereid gevonden zich met alledaagse kwesties bezig te houden. Nog eens vierhonderd mensen werden (ook via loting) gevonden die niet voelden voor het wijkraadswerk maar wel via de digitale snelweg mee wilden denken over de wijk en het welzijn van bewoners. De wijkraad is een jaar geleden

ingesteld, telt elf burgerleden en zes vertegenwoordigers uit de gemeenteraad. Het gezelschap, dat per persoon een vergoeding van 125 euro per maand krijgt, heeft een eigen budget. Twee ton mag het zonder tussenkomst of bemoeienis van de plaatselijke politiek besteden. Daarvan zijn, in weerwil van de gemeente, bakken voor hondenuitwerping aangeschaft. Ook is er een bestelauto gekocht die gebruikt kan worden om vuilnis weg te

bringen of mensen te vervoeren. Scholen kregen geld voor kunstprojecten.

Zou het Groningse experiment wat zijn voor Haarlem? Een aantal bestuurders van wijkraden vindt het de moeite er mee te experimenteren 'maar niet in onze wijk'. Een ander geluid laat Joost Mulder van de wijkraad Rozenprieel horen. Hij is het volmondig eens dat zijn wijkraad geen dwarsdoorsnee van de bewoners vertegenwoordigt. Door mensen via loting te benaderen en over te halen lijkt hem dat veel beter gewaarborgd. In de Pletterij worden foto's getoond van de Groningse wijkraadsleden. Daaruit valt af te leiden dat leeftijd en huidskleur uiteenlopen.

Eigen budget

Wethouder Jur Botter, die de discussie over democratische vernieuwing namens de gemeente aanzwengelde, lijkt ook gecharmeerd. Hij weet dat 200-duizend euro eigen budget heel wat lijkt maar per saldo niet veel mogelijk maakt. „Misschien moet je aan een groter bedrag denken”, zegt hij. Over een paar weken reist een Haarlemse delegatie af naar de Oosterparkwijk om te bezien of het Groningse initiatief iets voor Haarlem kan zijn.